

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII

Kovas — March 17, 1972

Nr. 22

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŪKINĖ BŪKLĖ

AR AMERIKA ŽENGIA Į BANKROTĄ?

Didžiųjų bankų ekonomistų vieši ir konfidencialūs pranašavimai apie 1972 ir 1973 m.m. ūkinę būklę skamba optimistiškai. Gross National Product t.y. visos pajamos už prekes ir pataravimus, kurios 1971 m. siekė 1.046 bilijonus dolerių, šiais metais 1.134 bilijonus, o 1973 -- 1.232 bilijonus, atseit per metus pašoks po 8%. Tiesa, tokios milžiniškos trilijono sumos įmanomos tik dėl infliacijos. Pagal 1958 metų kainas šių metų GNP būtų tik 776 bilijonai dolerių. Tų metų lygio laikantis ir GNP laukiamas paaugėjimas būtų ne 8%, bet tik 5%. Bet ir toks padidėjimas yra laikomas geru, jis būtų beveik dvigubai didesnis negu 1971 metų.

Bet nepaisant tokių ekonomistų pranašavimų, demokratų politikai ūkinę būklę ir jos ateitį vaizduoja labai tamsiai, nors dėl to didelė atsakomybė atitenka ir tai partijai. Mat, ji turi daugumą kongrese ir nuo jos priklauso valstybės lėšų skirsty-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

mas ir mokesčių nustatymas. Žinia, rinkiminiais metais nemėgstama skaitytis su teisybe, svarbiausia -- laimėti. Tačiau ne vien politikai abejoja švieses ne ūkine padėtimi, dėl jos susirūpinę ir piliečiai. Nepasitikiėjimas ateitimi tarp kitko pasireiškia ir didesniu taupumu, kas savo keliu atsiliepia į pirkimo apimtį, kuri veikia įmoninių planavimą, verčia nedidinti laikomą prekių inventorių.

Nuotakas veikia ir nesuvaldyta infliacija bei milžiniškas valstybės deficitas -- 38 bilijonai dolerių. Pirmosios negerovės ir nebandyta višai išvengti -- nėra tokios valstybės, kuri jos nepergyventų, norima tik infliaciją išlaikyti 'padoriose' 2-3% ribose. O Federalinio biudžeto deficitas išplaukia iš fakto, kad federaliniai mokesčiai nuo 1964 buvo sumažinti 4 kartus. Jei mokėtumėm dabar tokius pat mokes-

čius kaip 1964 metais, ne tik nebūtų deficito, bet dar būtų pertekliaus. Mokesčiai buvo sumažinti daugiausiai dėl to, kad pagyvinus ūkį -- žmonės leistų daugiau pinigų pirkiniams. Tas apskaičiavimas tik iš dalies pasiteisino ir mokesčiai po rinkimų tikrai bus pakelti. Dėl tos paprastos priežasties, kad valstybės išlaidos socialiniams reikalams vis didės ir jų nėra kaip kitaip padengti kaip tik pakeliant mokesčius. Tiesa, daug padėtų ir dabartinių išlaidų geresnis išdėstymas, tačiau tikslėnis išleidimas ir taupumas negali patenkinti visų reikalavimų, statomų moderniai valstybei.

Tai įrodo ir faktas, kad JAV palyginti mokesčiais suima mažesnę GNP dalį kaip Europos valstybės. JAV atima 30,6%, V. Vokietija 33,5; Kanada -- 37%, Švedija -- 40,7%, Britanija net 43%. Europoje yra geresnis socialinis aprūpinimas, bet užtat europiečiai moka ir daugiau mokesčių. Pavyzdžiui Vokietijoje uždirbęs 5.000 dolerių metus viengungis moka 1.500 dolerių mokesčių, JAV tik 800. Vedęs anglas su dviem vaikais, uždirbęs 12.000 dol. į metus moka 3.257 dol. mokesčių, JAV tokios pat kategorijos gyventojas tik 2.154. Europiečiai moka ir daug kitų mokesčių, pvz. už galioną benziną Vokietijoje mokama 40 centų mokesčių, JAV tik 12 centų.

Vydamos Europą socialiniame draudime (Švedijoje pvz. darbininkas sulaukęs 67 metų gali gauti pensiją, siekiančią 2/3 jo metinio atlyginimo) JAV turės pakelti savo mokesčių % iki europinio lygio -- klausimas tik kokių būdu. Dabar planuojamas federalinis apyvartos mokesčio, nors Europoje ir pla-

Lietuvių Fondo vadovybė su laikraštininkais. Iš kairės: Vl. Ramojus, J. Janušaitis, kun. dr. J. Prunkskis, V. Kasniūnas, kun. J. Vaišnyš, SJ, A. Pužauskas, LF informacijos vadovas St. Džiugas, J. Valdeyls, LF valdybos pirmininkas dr. J. Valaitis, A. Rėklaitis ir K. Barzdukas. V. Noreikos nuotrauka

LIETUVIAI LAIKRAŠTININKAI SU MILIJONINIO FONDO VYRAIS

Kovo 8 d. Sharkos restorane, Chicagoje, Lietuvių Fondo vyrai pasikvietė pokalbiui laikraštininkus, norėdami atverti visas Lietuvių Fondo žaizdas, džiaugsmus ir išdėstyti siekimus.

Gana nuotaikingą pokalbį pradėjo informacijos vadovas Stasys Džiugas. Jis pradėjo pasveikino pokalbio dalyvius, šiltai dėkojo lietuviškajai spaudai ir laikraštininkams už visokeriopą talką, populiariant ir lietuviškai visuomenei pristatant LF idėjas. Toliau pažymėjo, kad LF vadovybės artimiausias tikslas --

čiai vartojamas, iš tikro nėra teisingas. Teisingiau ir tiksliau būtų padidinti pajamų mokesčius, tačiau bet koks drastiškas pakeitimas vargiai ar praeis per kongresą, kuris mieliau papildys ir dar daugiau sukomplikuos dabartinę, toli gražu netobulą mokesčių sistemą. To nepaisant, atsakymas į aukščiau pastatytą klausimą: ar JAV žengia į bankrotą, kol kas dar yra neigiamas.

JURGIS JANUŠAITIS

užbaigti milijoną. Ir čia, esą, spauda yra pati didžioji talkininkė. Nors didžioji svajonė užbaigti šiais metais milijoną dar neišsipildė, tačiau nuo to tikslo neatsisakyta.

Šiais metais minimas LF įkūrimo dešimtmetis, bet šie metai, esą, labai nepalankūs LF vajams, nes aukų prašo Jaunimo Kongresas, Ketvirtoji tautinių šokių šventė, Lietuvių Opera ir kiti mažesni renginiai. Tačiau nežiūrint viso to, LF veikla suaktyvinama, ieškoma būdų prieiti prie žmonių ir juos sudominti LF idėja. Norima išryškinti organizacijas, kurios ignoruoja LF idėjas ir neįstoja su savo įnašu į LF narių eiles. Taip pat bus kreipiamas dėmesys į palikimus, testamentus ypač tokių žmonių, kurie pasiturintys gyvena, neturi giminių ir artimųjų ir dažnai jų turtai, nesudariusi testamentų, atitenka svetimiesiems. LF dešimtmečio proga numatoma panaudoti visas priemones, pristatant lietuvių

visuomenei Fondo veiklą. Numatoma pokalbiai ir su tokių organizacijų vadovais, kurios yra gavusios iš LF pašalpų ir turi galimybių LF ateiti talkon ar tapti nariu.

Antanas Rėklaitis, uolus LF darbininkas, painformavo, kad LF vadovybė yra sudariusi naują veiklos planą šio dešimtmečio proga. Taip pat prisiminė šių metų gausių aukų rinkimą, kas neišvengiamai atsiliepia ir į pačio LF vajeus eigą. Tačiau yra ir kitų būdų verbuoti naujus narius. Šiuo metu LF esą 2952 nariai. Daugumą sudaro pilkieji, nuoširdieji lietuviai, mažiau pasiturintys, bet stipriai remią LF savais įnašais ir nuolat besisieloją, kad kuo greičiau užbaigus LF idėją -- sutelkus milijoną dolerių. Tokie žmonės, esą, daugiau rūpinasi lietuviškosios tautos, nei savais asmeniškais reikalais -- teigia A. Rėklaitis, gerai supažinęs ir su LF narių galvoseną. Tai esanti vyresnioji lietuvių karta, išsilavinimą gavusi nepriklausant Lietuvai.

Šie metai -- Jaunimo metai, sako A. Rėklaitis -- tad visai natūralu, kad šių metų proga tėvai ir savo vaikus su pilnu įnašu į LF. O taip pat turi susirūpinti lietuvių organizacijos, lietuviškosios parapijos LF tikslais ir savais įnašais bei paskatomis talkinti LF užbaigti užsibrėžtą tikslą pasiekti.

Jau sudaryta nauja kartoteka pagal telefonų abon. knygoje esamus adresus. Šiuo metu, esą, veikia 70 vajaus komitetai iš jų 65 JAV o 5 kituose kraštuose. Jau tiems komitetams duoti nurodymai, kaip šiais metais vykdyti vajus. Pažymėjo, kad yra išleisti lipinukai ir jie sėkmingai platinami, išleistas sukaktvinis medalis turintis didelį pasisekimą ir jo jau daug parduota ir gauta gražaus pelno. Projektuojama antroji laida išleisti (Nukelta į 2 psl.)

TRUMPI KOMENTARAI

Vokiečių krikščionys demokratai skelbia naują valdžią

Kartais, nors ir seni, bet kokie naujūs būna politikai! Jie skelbia viešai tokius reikalavimus, dėl kurių yra tikri, kad jų niekas nevykdys. Šit Vokietijos Krikščionių Demokratų partijos generalinis sekretorius Konradas Kraske pareikalavo, kad atsisistatytų kancleris W. Brandtas. Kodėl jis turi atsisistatinti? Ar dėl to, kad Konradas Kraske to nori? Juk Brandtas turi parlamente daugumą, kuri gali Vokietiją valdyti iki naujų rinkimų, t.y., iki 1973 m. rudens. Kitas reikalas, jei Brandtui parlamentas išreikš nepasitikėjimą arba pats Brandtas atsisistatytų. Bet mes esame tikri, kad W. Brandtas kovos iki paskutinio H. Wenhnerio kraujo lašo dėl valdžios...

Žinoma, politinė situacija V. Vokietijoje pasikeistų, jei parlamentas gegužės mėn. pradžioje atmetų Rytų sutartį. Tada W. Brandtui kitos išeities gal ir nebūtų, o tik reiktų skelbti naujus parlamento rinkimus. Šitai situacijai jau iš anksto ruošiasi ir socialdemokratų bei liberalų valdančiosios sferos. Krikščionys Demokratai visu įkarščiu spaudžia, kad nauji rinkimai būtų dar šiemet vykdomi. Šiam tikslui jie jau iš anksto ir ruošiasi.

Krikščionių Demokratų nominuotas būsimasis kancleris R. Barzel keliais arvejais yra skelbęs, kas sudarys būsimąją valdžią, jei Krikščionys Demokratai laimės rinkimus. Dabar jau yra išryškėjęs beveik visas R. Barzel kabineto sąstata, angliškaiariant, team, iš senų buvusių ministrų yra numatytytas Gerhard Schroeder užsienio reikalų ministeriu (jis yra buvęs kandidatas į prezidentus ir partijos kandidatas į kanclerius) viena ryškiausių politinių figūrų, Franz Josef Strauss finansų ministeriu (jis yra žinomas Bavarijos Krikščionių Socialinės Unijos lyderis, buvęs finansų ministeris), Karl Heinz Narjes -- ūkio ministeriu (jis yra šiuo metu Schleswig - Hol-

steino krašto ūkio ministeriu), Alfred Dregger -- vidaus reikalų ministeriu, Manfred Woerner -- krašto apsaugos ministeriu, Hans Katzer -- darbo ministeriu, Richard von Weizsaecker -- vokiečių vidaus santykių ministeriu, Richard Stuecklen -- pašto ir susisiekimo ministeriu ir Helga Wex -- jaunimo ir sveikatos ministere.

Toli gražu, dar ne visas kabineto sąstata parinktas. Dar nepaskelbti teisingumo, maitinimo, švietimo ir mokslo, butų statybos ministrai. Tainereikš, kad Krikščionių Demokratų partija būtų pristigusi asmenybių. Anapil, R. Barzel pasiūlyk sau rezervus, kuriais jis disponuos po rinkimų laimėjimo. Galimas dalykas, kad CSU pareikalautų daugiau kabinete vietų. Taip pat priklausys ir nuo Baden - Wuerttemberg rinkimų išdavy.

Ar R. Barzel paskelbtas teamas užimponuos rinkikams? Vokiečių politinės būklės tyrimo institutai skelbia, kad šiuo metu 50% rinkikų yra palankūs CDU/CSU, 44% -- socialdemokratams, 3% -- liberalams ir likusieji 3% -- įvairioms mažoms grupėms. Tačiau mes labai rezervuoti žiūrime į tokių institutų pranašavimus. Anglijoje visokie institutai pranašavo Wilson laimėjimą, o rinkimus netikėta dauguma laimėjo E. Heath Konservatorių patija, Taigi, ir Vokietijos Krikščionims Demokratams teks labai atkakliai kovoti dėl kiekvieno rinkiko balsų. Taip dabar Baden-Wuerttemberg ir daroma. Net buvęs kancleris G. Kiesinger vaikšto iš buto į butą ir agituoja balsuoti už CDU.

Mums, lietuviams, nėra ko kištis į svetimą vidaus politiką. Tačiau mums rūpi, kad Vokietijoje laimėtų tie, kurie atkakliau kovoja dėl savo ir kitų tautų ir žmonių laisvės, o ne tie, kurie stiprina bolševikinės diktatūros įsigalėjimą.

ALG. TOLVYDIS

Clevelando lietuvių skautija Kaziuko mugėje suvyriausiais skautininkais. Stovi vidury pirmoje eilėje Neringos tunto tuntininkė N. Kersnauskaitė, LSS vyr. skautininkė L. Milukienė, LSB vyr. skautininkas P. Molis, Pilėnų tunto tuntininkas V. Staškus ir Klaipėdos vietininkijos jūrų skautų vadas D. Kižys. Plačiau apie mugę 7 psl.

J. Carlos nuotrauka

ATENTATAS PRIEŠ DIDŽIUOSIUS (5)

ŠNIPAI RENKASI
I TEHERANĄ

Po pasikalbėjimo su kapitonu Martin Mohnke, Ernst Merser susitarė dirbti vokiečių žvalgybai, paaudamas šiam uždaviniui profesinį ir privatų gyvenimą. Buvo sutarta, jei jis turės nuostolį savo profesijoje, Abwehr padengs skirtumą ir garantavo jam, kad kiekvienu atveju jis ir toliau gyvens kaip pirma, bet keičia ten, kur vokiečiai nurodys. Jo išlaidos turėjo būti apmokėtos, bet už darbą jis nereikalavo jokio atlyginimo.

Vokiečiai sutiko su tokiomis sąlygomis nesužinoję, kodėl Merser noris būti šnipu. Kai vėliau sužinojo motyvą, tegalėjo tik apgaildestauti padarę jam nuolaidą...

Iš savo pusės Merseris savo lojalumą vokiečiams tegalėjo garantuoti tik garbės žodžiu ir užtikrino, kad labai gerai išsidėmėjo, ką Mohnke jam pasakė:

-- Ši kartą jūs turėsite reikalo ne su šveicarais ar italais. Aš nežinau nieko apie jus daugiau, kaip ir prieš pirmą pasimatymą, bet vieną dalyką esu išitikinęs: jūs neesate beprotis. Galvoti, kad jūs galite mus apstatyti ir pasilikti gyvu, būtų didžiausia beprotystė.

Merseris pradžioj buvo paskirtas į Budapeštą, kur praleido metus.

"Aš manau, pasakoja jis savo atsiminimuose, kad Abwehr mano sekimui naudojo tris agentus. Aš žinojau, kad didžiama man duotų uždavinių buvo provokacinio pobūdžio. Ir dažnai pasirodydavo paslaptin-gas "priešo agentas", su tikslu mane išbandyti, ar aš nebandysiu apstatyti vokiečius".

Perėjęs visus bandymus jis buvo išsiųstas į Ameriką trim mėnesiams. Ten jis atliko rimtą darbą ir jo darbavai buvo patenkinti.

Ernst Merser pasilieka paslaptimi mažiausiai šešių kraštų žvalgyboms.

Grįžęs į Šveicariją, Merseris stengėsi gauti atstovavimą Artimuose Rytuose europiečių ir amerikiečių firmų. Prisidengęs šia autentiška priedanga, 1940 metais jis atvyko į Teheraną.

Kai 1941 m. rugpjūčio mėn. vokiečiai iš Irano buvo išvaryti, Abwehr rado gyvybinį reikalą Merseri ten palikti. Šalia Oppenheim ir Schulze-Holthus jis suorganizavo agentų tinklą ir reguliariai Berlynui siųsdavo savo raportus, jei ne sensacingus, tai bent naudingus ir kaip šveicarų pilietis galėjo ramiai dirbti nekludomas.

Visi buvo patenkinti Merseriu: firmos, kurias jis atstovavo, Irano valdžia ir vokiečių žvalgyba. Tik jis pats buvo nepatenkintas, nes anot jo Teheranas buvo tokia skylė, kurioj jis neturėjo nė mažiausio noro pasilikti iki karo galo. Jis klausdavęs savęs, kas gali Teherane atsitikti? Kiekvienu atveju ne čia turėjo būti išspręstas pasaulio likimas.

Erich Koch, Reichskomisaras Ukrainoje, buvo nepatenkintas savo padėtimi, nes valdyti Ukrainą buvo nelengva. Jis sakėsi negalįs pasitikė-

ti nė vienu ukrainiečiu ir turįs sėdėti tokioj sky. lėj kaip Rovno, o ne Kijeve. Bet Himmleris jam ir jo štabo karininkams pasakė, kad jie čia atsiųsti ne linksminčiai, o priversti gyventojus dirbti, nesiskaitant su ukrainiečių gyvybe.

Kai didžiama kareivių buvo fronte, Koch su mažomis jėgomis turėjo persekioti partizanus, kurie buvo įsitvirtinę Sarnieski miškuose.

Kovo 6 d. buvo nutarta imtis milžiniško "valymo" plano. SS, Wehrmachto daliniai ir Gestapo su Schmidt šunimis ėmėsi uždavinio. Dalinys buvo ir leitenantas Wilhelm Siebert, kelis kartus fronte sužeistas ir dekoruotas, o dabar priskirtas į Rovno. Jis rodė didelį dėmesį šunims ir sakėsi, kad pats pas save Koenigsberge turėjęs keturis grynakraujus šunis.

Lt. Wilhelm Siebert tikrumoje buvo rusų šnipas Nikolaj Kuznecovas, pasidaręs vokiečių karininku pats to nepastebėdamas. Pradžioj Rovną iš partizanų bazės jis slapta atvykdavo kaip civilis. Paskui vieną dieną jam kilo mintis užsivilkti fronte nužudyto vokiečių karininko uniformą ir keletą dienų jis laisvai vaikščiojo be jokio incidento po miestą.

Kuznecovas buvo kilęs iš Uralo, kur buvo įsikūrusi vokiečių kolonija, tad iš mažens išmoko vokiškai. Sovietų žvalgyba, panaudojusi jį savo tarnybai, padėjo išsimokslinti inžinierium ir sudarė sąlygas dar geriau išmokyti vokiečių kalbos. Jis turėjo perskaityti tūkstančius knygų apie Prūsiją, susipažino su jos istorija, geografija, ekonomija, papročiais. Jis pažinojo "savo gimtąjį miestą" Koenigsbergą, gal net geriau už bet ką pasaulyje.

Baigęs špionažo mokyklą Leningrade, jis turėjo būti pasiųstas į Vokietiją, bet kilęs karas tarp Vokietijos ir Rusijos ir greitas vokiečių žygiavimas sumaišė visus sovietų špionažo planus. Kuznecovas atsirado Ukrainoje partizanų slėptuvėje prie Rovno. Padrąsintas savo pirmaisiais bandymais, šnipas dažniau pasirodydavo Rovno gatvėse vokiečių karininko uniformoje. Galutinai jis adoptavo leitenanto Paul Wilhelm Siebert asmenybę, apsirūpinęs visais reikalingais jo popieriais ir asmeniškais daiktais, gerai susipažinęs su jo praeities gyvenimu.

Jis buvo linksmas, mėgo gerti, lošti kortomis, leido pinigais neskačiuodamas, tad greit aplink save sudarė vokiečių karininkų draugų ratelį.

Keletą kartų jam pavyko partizanams pasiųsti svarbių pranešimų. Jo ryšininke buvo jauna mergaitė Kolia, vienuolikos metų našlaitė. Ir

Lietuvių Fondo vadovai su kontrolės komisijos nariais bei teisiniu patarėju vieno posėdžio metu. Iš kairės sėdi: Dr. J. Valaitis, vald. pirm., dr. K. Abrozaitis -- Tarybos pirm., ir P. Kilius -- Kont. Kom. narys. Stovi iš kairės: V. Orentas -- kont. kom. narys, adv. P. Žumbakis, teisinis patarėjas, ir K. Grina, kont. kom. narys. Šiais metais sueina 10 m. nuo LF įsteigimo.

L. Fondas...

(Atkelta iš I psl.)

ti artimiausioje ateityje.

Vl. Butėnas pažymėjo, kad ne tik dešinieji bet ir kairieji turi remti LF idėją, nes jis esąs visų lietuvių ir jo pelnu naudojasi visi lietuviai.

Lietuvių Fondo visuotinumą ryškinant, kun. J. Vaišnys SJ siūlė, kad LF nariais galėtų tapti ir 10 dol. įnešęs. Tam pritarė LF valdybos pirmininkas dr. J. Valaitis.

LF iždininkas Kazys Barzdukas, kaip pridėra milijoninės kasos valdytojai, pažėrė visą eilę reikšmingų skaičių, liudijančių LF svarbą. Lietuviškiems reikalingams, ypač švietimui jau išdalinta 172.000 dol. Ateinančiais metais numatoma išdalinti 50.000 dol. Investuota 722.963 dol. į saugias akcijas ir tuo rūpinasi speciali investavimo kompanija. Kovo 1 d. LF turėjo viso 733.636 dol.

FL valdybos pirmininkas dr. J. Valaitis išskėlė LF nepolitiskumą, su dėkingumu vertino pirmųjų pradininkų ryžtą ir jų asmeninę drąsą, geru žodžiu minėjo buv. ir esamus pirmininkus ir LF darbuotojus.

Prisiminė Jaunimo Kongresą, jo esmę ir reikšmę ir drauge kėlė mintį, kad šia proga ir mūsų jaunimas vienokiu ar kitokiu būdu taptų LF nariais, fondu domėtusi, nes juk tęstinumas šiems darbams yra būtinas. O po tokių pastangų ir kongresams teksią didesnės sumos, nors ir šis kongresas stipriai jau paremtas. Reiškė viltį, kad 1973 metais vis tik turėtų būti baigtas milijonas.

Kalbant apie vają komitetus, paaiškėjo, kad nustatytas kvotas sukauptu išpildė Lemontas, pirmauja Marquette Parkas Chicagoje, Philadelphia, Bostonas, Detroitas, Juda Clevelandas ir LF vajeus proga kvie-

kai kovo 13 d. vokiečiai užėmė Sarnieski mišką, ten neberado nė vieno partizano. Dieną prieš tai gavę iš Kuznecovo išpėjimą, jie persikėlė į Sumianski mišką, Rovno kaimynystėje.

(Bus daugiau...)

čia iš Chicagos Dainavos ansambli.

Laikraštininkai -- A. Pužauskas, V. Kasniūnas, kun. J. Prunskis, Vl. Ramojus ir kit. išskėlė eilę klausimų susijusių su LF veikla. Buvo siūlyama daugiau kompensuoti spaudą, spaudoje pristatyti LF naujuosius stambesnius įnašus įnešusių narius ir kit.

Lietuvių Fondo vyrai, atrodo, nepavargę, ryžtingi, gyvena gražia šio fondo idėja ir tikslais ir belieka tik pageidauti, kad kiekvienas lietuvis, lietuviškos organizacijos, sambūriai, lietuvių parapijos taptų nariais ir dar šį rudenį galėtų užbaigti milijoną.

Pokalbio pabaigoje A. Rėklaitis trumpai supažindino su ruoštos LF, vasario 26 d. vakariinės apyskaita.

Vakariene įvyko Inn

Motion salėje. Neperdaug švietelio ten būta. Tačiau tikslas buvo geras -- paieškoti naujų narių, naujų įnašų. Ir tai pavyko. Ta proga į LF įstojo 29 nauji nariai su 5.366 dol., 29 nariai savus įnašus padidino viso 2.952.53 dol. 4 mirusieji įamžinti LF su 425 dol. Viso vakariene atnešė 8.743.53 dol. naujų įnašų. Vakariene buvo gerai organizuota, tik dalyvių skaičiumi ne gausi. LF veiklos dešimtmetis numatomas atžymėti rudenį, specialiu koncertu ar kitu parengimu.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
DIE MAKER

For small progressive dies. Must be able to build dies from part print. Full time, topwages & benefits paid. 8 hour day.

Call for Appointment
TR 1-9010

CASS MACHINE CO.

691 Antoinette, Detroit, Mich.

(1 (12-21))

The Sisters of Saint Casimir witness to an all-encompassing self-giving aspect of the love of Christ.

By dedication to the service of the whole Church in works of love according to its evolving needs -- in the TEACHING SERVICE -- in the HEALTH SERVICES -- in INNER CITY SERVICE -- in HOME-MAKING and SOCIAL services -- in ADULT EDUCATION SERVICE.

From Los Angeles, California to Ft. Lauderdale, Florida, and to Argentina, South America, the SISTER OF SAINT CASIMIR is a presence among the People of God.

Interested young women write to Vocation Directress, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DVIEJŲ SAVAIČIŲ
EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$619.00.

IŠVYKSTA IŠ

BOSTONO NEW YORKO MONTREALIO

Birželio 8, liepos 13, rugpjūčio 17,

rugsėjo 14 ir gruodžio 21 d.d.

Vykstantiems iš CHICAGOS tik \$100.00

daugiau ir iš CLEVELANDO tik \$66.00

daugiau.

LIETUVOJE ŠIOS GRUPĖS PRALEIS
PO 11 DIENŲ.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS --
NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway

South Boston, Mass. 027127

Telefonas: 268-8764

Savininkė Aldona Adomonienė

(2)

JURATĖ STATKUTĖ DE ROSALES

TRYŠ NAUJI KLAUSIMAI LEONO SABALIŪNO TEZĖ APSVARŠČIUS

ANTRAS KLAUSIMAS

Praeitame numeryje iškėliau "tautinės mistikos" klausimą. Kartą pradėjus pripažinti "tautinės mistikos" politinį pajėgumą, tenka užklausiti, ar nevertėtų mums su laiku atkreipti dėmesį į kolektyvios "tautinės psichologijos" specifinio ypatybės, ir į savaimingos tautinės psichologijos įtaką tautos politiniuose veiksmuose.

Politiniai mokslai apima ne vien tik socialinių ir tarptautinių santykių tyrinėjimą, bet ir individo santykių su valdžios ar politikos fenomenais studiją. Kiek man teko pastebėti, sociologija ir politiniai mokslai atkreipia didelį dėmesį į įvairių klasių ar luomų kolektyvaus elgesio temą, o tautinis vienetas tesusilaukia labai mažai dėmesio.

Tendencija visas tautas traktuoti lyg jos visos būtų vienodos, yra lengvai išidrūmama JAV-se, kur vyrauja galvose na, jog visi žmonės vadovaujami tais pačiais interesais: noru atsiekti geresnį gyvenimą, lengvesnes materialines sąlygas. JAV Nepriklausomybės paskelbimo akte įrašyta gilaus žmoniškumo dogma "all people are created equal", taip stipriai atžymėjo tautos galvose, jog ilgainiui ši sąvoka įgavo tam tikrą "all people are created alike" atspalvį.

JAV politiniai mokslai yra apčiuopiamas tokios galvosenos pritaikymo pavyzdys, ir jų vartojami metodai nuosekliai matuoja įvairiausias tautas ir jų reakcijas hedonistiškomis, JAV-ėms būdingomis motivacijomis, kurios dažniausiai nieko bendro neturi su giliais, kiekvieno tautos skirtingais, specifiniais siekais.

Ypač ryškus yra politinių mokslų racionaliz-

mo ideologinis sustingimas palyginus juos su kitomis disciplinomis.

Pav. filosofijoje, antiracionalisto Bergsono atverti plotai yra plačiai naudojami įvairiausiais išsišakojimais.

Neatsilieka ir kitos mokslo šakos, jų tarpe kalbotyra, kurios nauji filosofiniai atsiekimai yra įdomūs lietuviams. Išvesdamas išpūdingą sintezę iš racionalistinės de Saussure mokyklos ir idealistinės Vosslerio koncepcijos, buvęs Harvardo profesorius Amado Alonso įdomiai apibūdino kalbos ir tautos individualumo pasireiškimus. Jis išvystė mintį, jog kalbos vidinės formos (innersprachform) formuoja tautinę galvosena ir specifines intelektualinio vertinimo sistemas. (Saussure irgi palaikė mintį, kad kalba yra vertybių sistema). Pagal Harvardo A. Alonso, vertybių kategorijų tinklas yra paveldimas drauge su kalba, o ši pastaroji tėra veidrodys atspindintis tautos patyrimą ir išgyvenimus nuo žiliausios senovės iki dabarties (pav. įvairūs kalbiniai substratai ar adstratai liudija istorinio santykiavimo su kitoms tautom pobūdį, ilgį, svarbą ir t.t.).

Lietuvių tautos atveju, Alonso teorijos savaimingai sutampa su Durkheim ir Max Weber, religinės įtakos socialinėje santvarkoje ir tautos galvosenoje, teorijomis. Arčiaupnagrinėjus mūsų kultūrą, tenka prieiti išvados, kad kalbos formos, menas, tautosaka, o drauge ir intelektualinė bei psichologinė mūsų formacija yra giliai paženklinti pagoniškos baltų kultūros žiliausios senovės palikimu. Dargi Durkheim teorijos pas mus igauna naują prasmę, nes ypatingas lietuvių kalbos amžius siejasi ne su primityviais, o priešingai, su išimti-

nai tobulos ir sudėtingos kalbinės struktūros palikimu.

Išvadoje, mums reiktų apsiprasti sumintimi, kad kiekviena tauta yra savą vertybių sistemą turintis individas, o baltų tautų ypatingas amžius paverčia jas ryškiais tokio individualumo pavyzdžiais (gėrio ar blogio sąvokos čia, kaip ir sociologijoje, iš viso neturi svarbos).

Atleisk man, skaitytojau, tokį sausai teoretinį dėstymą. Leisk man parinkti porą pavyzdžių, kurie gal tikrai vienoj šakoj ir dalinai, paryškina mano dėstomos minties bendrą kryptį.

Taigi paimkime konkretų pavyzdį. Vienas būdingiausių lietuvių tautos bruožų yra patriotinio jausmo atrėmimas į specifinius "lietuvišką" savos žemės ir savos gamtos sampratą. Lietuviui Lietuvos gamta ir žemė yra aktyvus ir labai artimi, realūs jo gyvenimo dalyviai. Ši psichologinė "specifiniai lietuviškos", žmogiškai aktyvios gamtos sąvoka mums yra įdiegiama kalboje pirmosios vaikystės pasakų ir dainų laikotarpyje. Saulė mums yra motulė kraiteliai krauti, žvaigždės sėsės, vainikui pinti, žemė yra maitintojė. Psichologijos mokslas pastebi, kad pirmosios vaikystės išpūdziai palieka visam gyvenimui, ir, iš tiesų, mūsų pasąmonėje saulė visada rišis, kaip ir žemė, su motinos rūpintojėlės vaizdu. Vėliau išsivystęs patriotinis jausmas remsis nesąmoningu įsitikinimu, kad Lietuvoj gamtos reiškiniai turi kitą vertę. Į šią kategoriją su laiku įeis ir jausminis ryšis su įvairiais daiktais: "parėdas marškonis", "juoda duona daug gardesnė" ir t.t. (Pastebėjime griežtai antihedonistišką šių sakinių prasmę). Visais šiais atvejais yra grin-

džiamas specifiniai lietuviškas pamatas būsimai patriotinei -- ergo politinei -- galvosenai.

Mūsų dabartinės "kalbinės galvosenos" motyvacija buvo religinė. Mums įdiegiamas žemės, saulės, mėnesio ar žvaigždės žmogiškai aktyvus vaizdas siekia pagoniškos Lietuvos laikus. Tačiau reikia pastebėti, kad minėtos religinės sąvokos irgi išplaukė iš tolimesios senovės praktiško gyvenimo reikalavimų: žemė iš tiesų buvo maitintoja, jos, kaip ir saulės šviesos, gyvybės nešimo funkcijos buvo ir tebėra lygios motinos privalumams. Tuo pačiu atsiranda pačios pirmąsios ekonominės-istorinės priežastys, kurių utilitaristinės, jaunoms tautos būdingos, sąvokos, tautai senstant, pavirsta religinėmis, o vėliau dvasinėmis vertybėmis.

Paimkime kitą, gal kiek ryškesnį pavyzdį: bitės sąvoka. Tropikuose auginamas vaikas nuo mažens yra prigrąsomas, kad visi gyviai su geluonimi yra pavojingi. Pamatęs bitę, jis bėgs, o jei išdrįs, jis ją muš. Bitė, kaip ir tro-pikų gamta, yra priešas. Vokietis, amerikietis vaikas, pamatęs bitę bus patenkintas, kad bitė neša medų, jos mušti negalima. Bitė, kaip ir gamta, igauna utilitarinę sąvoką. Lietuvis vaikas, kur jis beagutis, anksčiau ar vėliau išgirs apie bičiulystę. Kaip ir Lietuvos gamta, bitė jo akyse taps aktyviu veiksmu, tarpininkaujančiu žmonių tarpusaviuose santykiuose.

O dabar, pažvelkime toliau. Bičiulystės papročio juridinius pagrindus mes užtikiname senose hititų imperijos įstatymuose. Medus pas hititus buvo viena svarbiausių vidaus rinkos ir eksporto prekių. Bičių ir spiečių nuosavybės detalės buvo reguliuojamos rašytais įstatymais. Jei mes pastebėsime, kad hititų imperiją įkūrė prieš 5.000 metų "iš šiaurės atkeliavę vyrai", kad hititų raštose, kaip Česlovas Gedgaudas yra ne kartą pastebėjęs, ypač rusų kalbininko Ivanovo paskutiniųjų darbų akivaizdoje, randasi gausus baltų žodynas, jų kultūroje ir politinėje santvarkoje yra tam tikrų panašumų su Lietuvos senąja santvarka, -- tuomet mes turėsime prieiti išvados, kad mūsų dabartiniai "tautinės psichologijos" bruožai formuojasi be galo tolimų, specifinių ir nesąmoningų atavizmų įtakoje, ir yra mūsų tautos tūkstantmetinės evoliucijos padariniai.

Statau, tau, Leonai, antrą klausimą. Paskutiniųjų kelių metų atsiekimai aiškiai nurodo, kad baltų praeities mokslas siekia kaskart šiuolaikio laiko tolius. Kas atsitiks, kai sekančių kelių metų bėgyje, mes užtiksimės kaskart daugiau detalių, kurios mums paaiškina mūsų galvosenos ir kolektyvaus elgesio atavistines priežastis? Ar neatsiras pagrindo tautinės pasąmonės dėsnius sufor-

SPAUDOJE PASIŽVALGIUS

Išeivijos dailininkų dergimas

Nežinia, kurios "aukštosios politikos" sumetimais, Naujienose per keletą numerių buvo spausdinamas bolševikinio kultūros ministro Liongino Šepečio rašinys "Lietuvių dailės svetur". Rašinys paimtas iš bolševikinės Pergalės. Pratarė Naujienos pažymėjo, kad bolševikinio ministro darbas šiek tiek apvalytas nuo propagandinių antnašų.

Bet iš tikrųjų taip nėra. Ministras Šepetys nebūtų bolševiku, jeigu nepasišvaistytų po išeiviską drobę bolševikinių tendencijų šepetiu!

Kaipo pažintinė medžiaga, mums įdomus kiekvienas kvilinginių agitatorių judesys, nes iš tokio manevro galima atspėti jų siekius ir tendencijas. Bet šitokiam pažinimui nebūtina jų rašinius perspausdinti, juo labiau pristatyti kaip atpalaidotais nuo bolševikinių dergalių. Negalima tvirtinti, kad juodas yra baltas, kad raudonas yra žalias. Tai politinis daltonizmas, spalvų neskyrimas.

Šitaip yra ir su Liongino Šepečio straipsniu. Jo rašinys, neva išgrynintas, bevaizduoja dailininko tėvynėje požiūrį į dailininką išeivijoje! Tačiau, vos pradėdame išsivirti į dailininkų definicijas, atrandame, kad definicijos skirstomos į tris kategorijas: i) respektą, i) pakartimą (gal atelyje užtarneus respekto), i) neigimą, atėjantį i) visišką nuvertinimą.

Šitam suskirstymui naudojama dailininko politinis stabilumas, jo

muluoti? Ar neatsiras pagrindo traktuoti tautas kaip kiekvienai tautai specifinių istorinių įvykių suformuotus kolektyvus? Ar neatsiras reikalo vertinti tautinių vienetų politinį elgesį kiekvieno tautinio kolektyvo sąmonės, pasąmonės ir atavizmų šviesoje?

(Bus daugiau)

M A I E

WANTED AT ONCE 1ST CLASS MACHINISTS 1st & 2nd SHIFT

Hardinge chucker & small turret lathe. Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Both short run and production work available. Liberal Personnel Policies & Fringe Benefits.

NILES PRECISION CO.
1308 FORT ST.
NILES, MICHIGAN
616-683-0585
(21-22)

WANTED
EXPERIENCED
MACHINE OPERATORS
For 3-16" Capacity steel Decoding and leveling lines. Must be fully experienced and capable.
Call Mr. ROSENBAUM
216-259-3200
(19-24)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS

VISOS GRUPĖS 11 DIENŲ LIETUVOJ

Walter Rask-Rasčiausko vadovaujamas American Travel Service Biuras šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą. Ekskursijų išvykimo datos yra sekančios:

CHICAGO-MONTREALIS GEGUŽES 29 d. — 17 dienų kelionė, grįžtant sustoja Paryžiuje
CHICAGO-NEW YORK BIRŽELIO 18 d. — 17 dienų kelionė, grįžtant sustoja Leningrade
CHICAGO-NEW YORK BIRŽELIO 29 d. — 21 dienos kelionė, grįžtant sustoja Romoje
CHICAGO-NEW YORK LIEPOS 10 d. — 21 dienos kelionė, grįžtant sustoja Romoje
CHICAGO LIEPOS 27 d. — 21 dienos kelionė, grįžtant sustoja Romoje
CHICAGO-NEW YORK RUGPIŪČIO 21 d. — 17 dienų kelionė, grįžtant sustoja Paryžiuje
CHICAGO-NEW YORK RUGSĖJO 11 d. — 20 dienų kelionė, grįžtant sustoja Leningrade ir Helsinky

CHICAGO-NEW YORK SPALIO 2 d. — 15 dienų kelionė, be sustojimo Europoje
CHICAGO-NEW YORK GRUODŽIO 21 d. — 14 dienų kelionė, Kalėdinė ekskursija

Dėl dolerio svyravimo pasaulinėje rinkoje, kainos dar negali būti galutinai nustatytos, bet manoma, kad bus apie \$1000.00 asmeniui — iš Chicago.

Skubėkite registruotis, nes kai kurios grupės jau beveik užpildytos, o kitos labai sparčiai pildosi. Dalyvių skaičius grupėse ribotas, vėliau užsiregistravusiems gali pri-trukti vietų.

Walter Rask-Rasčiauskas, pirmas pradėjęs organizuoti grupines keliones į Lietuvą, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo ekskursijos tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Taip pat paruošiamie kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus. Parūpiname bilietus ir reikalingas visas.

Dėl informacijų skambinkite ar rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

JAUNOJI KARTA

Redaguoja JORŪNĖ JONIKAITĖ

BOSTONO NEOLITUANŲ METINĖ ŠVENTĖ

Vasario 12 d. įvyko Bostono Korpl Neo-Lithuania metinė šventė ALT S-gos Bostono sk. namuose. Kaip įprasta, prieš pačią iškilmingą šventę vyko filisterių, senjorų-ų uždaras posėdis. Pirmininkas Jurgis Lendraitis tarė trumpą žodį baigiant savo kadenciją ir pristatė vicepirmininką Liną Ausiejų, kuris perskaitė metų veiklos protokolą. Tada buvo pristatyti pakėlimui jun. Birutė Adomavičiūtė (pirmieji metai Bostono kolegijoje -- biologija), jun. Edvardas Budreika (pirmieji metai Harvard universitete -- biologija), ir jun. Vytenis Izbickas (pirmieji metai Amerikos Katalikų universitete -- architektūra). Po to, minėti juniorai perskaitė savo referatus: Adomavičiūtė -- "Kur Mūsų Tautinis Kelias?", Budreika -- "Aiškus Marso Vaizdas" ir Izbickas -- "Korpl Neo-Lithuania Garbės Nariai". Sekė naujos valdybos rinkimai, į kurią išrinkti: Jurgis Lendraitis -- pirm., Birutė Adomavičiūtė -- vicepirm., ir Edvardas Budreika -- sekr.

Iškilminga metinė šventė prasidėjo vėlavos įnešimu. Sekė pagerbimas Korpl mirusiųjų narių: a. a. Valentino Gustainio ir a. a. Antano Vilėniškio. Sugiedotas Tautos Himnas. Po to, pirm. J. Lendraitis trumpai paminėjo, kad Bostono padaliniai praėję metai buvo gana sėkmingi -- susirinkimai vyko dažniau, o tuo pačiu padidėjo padalinio narių skaičius 7 jūniorais. Sekė jun. Adomavičiūtės, Budreikos ir Izbicko pakėlimas į senjorus. Pirm. J. Lendraitis pasveikino naujus senjorus sėkmingai išlaikiusius egzaminus ir perskaičiusius referatus; jie aktyviai prisidėjo mūsų parengimuose ir susirinkimuose, visada vykdė pareigas -- senjorų uždėtą darbą su pasiryžimu, geru ūpu, darbštumu. Kol. Lendraitis palinkėjo jiems ir toliau dirbti su panašiu uolumu senjorų eilėse. Be to, kol. Lendraitis naujiems senjorams palinkėjo lietuviškos sąmonės, korporacijos idealų pasiekimu, studentiškos - korporan-

Pakėlimas į senjorus. Stovi iš kairės Linas Ausiejus, Povilas Manomaitis, Jurgis Lendraitis ir naujieji senjorai -- Edvardas Budreika, Birutė Adomavičiūtė ir Vytenis Izbickas.

tiškos draugystės ir gilesnio kultūrinio susidomėjimo. Sekė gautas sveikinimas iš Korpl Neo-Lithuania New York valdybos, o žodžiu sveikino ALT S-gos Bostono sk. pirm., Juozas Dačys. Po to naujai išrinkta valdyba perėmė savo pareigas. Firm. J. Lendraitis paskyrė sen. Povilą Manomaitį perimti tėvūno pareigas ir paprašė fil. Vytautą Izbicką pasilikti valdyboje kaip arbitro elegancijai, o fil. Aleksą

mas, tauresnio žmoniškumo, siekimas. Mes negimstame tobula ir išbaigta siela. Eidami gyvenimo keliu neišvengsim klaidų ir paklydimų, tik tegul jų būna mažiau... tegul niekad neužgesa tiesos ir gėrio ieškotojų šviesa." Prelegentas pareiškė savo kalboje, jog "gyvenamoje aplinkoje geri ir blogi polinkiai daro mums įtakos ir liūdna, kad žmogus veikiau linkęs įsisavinti blogį nei gėrį. Todėl turime būti apdairūs ir išmin-

Sueigoje kalba Korpl Neo-Lithuania Garbės Filisteris poetas Stasys Santvaras. Sėdi pirm. Jurgis Lendraitis.

Griauzdę kaip vyriausią dainininką. Iškilminga sueiga baigta "Gaudamus".

Po iškilmingos sueigos sekė L.S.T. Korpl Neo-Lithuania Garbės Filisterio Stasio Santvaro paskaita "Paieškokim Idealo Savy".

Pradžioje prelegentas aptarė žmogaus dvikovą tarp gėrio ir blogio, kuri vyksta kiekviename iš mūsų. "Sunkus yra asmenybės ugdy-

tingi. Nuo pavojų apsigauti mums reikalinga stipri valia, gyvenimo tikslo ir prasmės suvokimas. Tai idealai, kurie turėtų žavėti ir vilio ti nei pilka kasdienybė". Čia prelegentas davė dviejų lietuvių vyrų pavyzdžius: Dr. Joną Sims-Šimoliūną ir Dr. Zenoną Ivinskį -- pirmajam "netrūko idealizmo, kuriam lietuvių tautos rūpesčiai ir vargai buvo jo rūpesčiai". Antrasis -- "ilgus metus dirbęs Europos archyvuose, ypač Vatikano, rinko medžiagą Lietuvos istorijai. Baigęs rašyti pirmąjį tomą (jį turėjo būti trys) susirgo ir mirė. Kas ir kada perims ir baigs jo darbą? Lietuvos istorija yra labai sena, įdomi ir garbinga ir mažai teiširta".

Kreipdamasis į neolituanus, prelegentas nurodė kur turėtų būti kreiptinos "mūsų akys ir širdys: prigimties, garbės, asmeniško išipareigojimo tikslas ir kiek imanoma geriau išmokti lietuvių kalbą, be kurios nepajęsi įsijaus-

Kazimiero Barėno "VERONIKA"

JURGIS GLIAUDA

gimties pilnybės atskleidimu.

Tradicinis romanas yra realybės dramatizacija. Vizija, idėja ir tų esminių komponentų sintezė. Prisimena Marcel Proust'o posakis: romanistas nuolatos privalo grupuoti jėgas ofensyvai, atakai. Jis privalo tvirti pasaulį... (Le Temps Retrouve). Tuo tradiciniu ir esminiu metu naudoja Barėnas. Savaimingumas gi glūdi metodo variantuose. Trapios iškarpas iš Veronikos gyvenimo, epizodai, Barėno veikale tampa pajėgomis, kurios atakuoja skaitytoją ir galutinėje atakų sintezėje tveria pasaulį.

Veikalas nėra viena-personažinis. Anaipol, išviršiniai romanas sukuria grupinio, epochinio veikalo vaizdą. Kiekviena epizode nauji personažai išžengia scenon. Jie ryškūs, reiklūs ir gyvi, jie talkina susikurti kronikinio romano iliuzijai.

Susidaro patrauklaus buitinio veikalo išpūdis. Kiekvieną sceną, kiekvieną išspręstą epizodą autorius tirštai pripildo buitine dokumentacija. Saikingas, išsamus buities pristatymas apsupa veikalo ašį, Veroniką. Tas metodas talkina autoriui giliau ir pilniau atskleisti Veronikos santykį su gyvenimu ir jos pasaulėjautos tūrį. Tas pat palaipsniško atskleidimo metodas naudojamas ir paskiro epizodo masėje. Kiekviena istorija turi savo centrinus herojus, kurie suvaidina pirmojo asmens roles tam tikrame pasakojimo tarpsnyje. Tačiau epizodiniai herojai yra tik prašalaičiai, išlieka esminis personažas, Veronika. Tad jos esybė tampa pasakojime: ir avanscena ir fonu.

Pirmojo personažo metodas Barėno praturtintas. Kas epizodas, kas istorija, sudaro iliuziją savojo pirmojo personažo pristatymu. Bet jie visi ateina tiksliai tam, kad, lyg paskiri šviesos

blizksniai, išgautų vis naujus atspindžius plačiame pagrindinio herojaus paveiksle.

Savo lyrizmu ir įnoringa autoriaus vaizduote sukrečia skaitytoją penkioliktąjį knygos istoriją: Karalienė motina. Čia autorius, tarytum atideda šalin bendrąjį vaizdavimo metodą ir nuostabiais palyginimų vaizdais išgauna iš savo herojės pilnutinį skambėjimą. Kasdienybės praradimų pilkumoje Veronika, ant savo vaizduotės sparnų, per gimdo savo šeimą ir artimuosius. Jie tampa karaliais, karalienėmis, karaliūnais.

Realybės traktavimu knyga tėra skurdžios imigrantų kastos paveikslas. Jie priversti kurtis ir kovoti dėl savo egzistencijos. Jie įsikabina į nesvetimą žemę, betoninius gatvės grindinius, kad galėtų žydėti. Nuolatinė kova su skurdu, skaudžių priešingų interesų sankryža slidi ekvilibristika aplinkos sąlygose -- viskas tai savotiškai primena dostojevskinių herojų aplinkos esmę. Pilnutinio gyvenimo pajautimo niekad nėra, nes yra žeidžiantis plyšis dviasioje -- kasdienybės dulkėmis vis neuždengiamą nostalgiją. Tam kontrastu eina realus gyvenimo fonas, sultingas dėstymas, puiki savo reijefu kalba, pulsuojujanti tarp dialogo ir dėstymo. Tai didžios veikalo vertybės. Veikalo tasoje su epišku santūrumu praeinama ties baiktus sentimentų prisotintomis scenomis, spalvingais fejerverkais prasisveržia lyriniai pasazai ir visad, ir visad viešpatauja fone su sielvartu besiribojąs apmaudas. Per visą veikalo Veronika nori įpratinti save gyventi iliuzija užmaskuotoje ralybėje, bet... tai yra bergždumas. Ir tai sudaro veikalo leit-motyvą.

Knygą išleido "Nida" Anglijoje.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKSTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

Korpl Neo-Lithuania Bostono skyriaus naujoji valdyba: vicepirmininkė Birutė Adomavičiūtė, pirmininkas Jurgis Lendraitis ir sekretorius Edvardas Budreika.

Susivienijimas neteko garbingo žmogaus

POVILAS P. DARGIS

tarti gerą žodį apie SLA. Jis buvo pilna žodžio prasme džentelmenas, didelis patriotas, Trumpai tariant, sąžiningas ir garbingas lietuvis.

Paskutinį sykį teko su juo sureiti praeitų metų lapkričio mėn. Ohio valstijos SLA organizatorių suvažiavime Clevelande. Tuo metu SLA 14 kuopa taip pat atšventė savo 50 metų veiklos sukaktį. Pažymėtina, kad tame organizatorių suvažiavime abu Baziuliai — Vladas ir Vytautas — puikiai tvarkė susirinkimą ir sukaktuves. Vladas Baziu-

lis buvo kupinas energijos; jis ketino uoliai prisidėti prie naujo vajeaus. Jis net sutiko parašyti eilę straipsnių Tėvynėje ir draugiškoje spaudoje apie SLA užsiėmimus ir vykdytinus darbus.

Buvome susitarę šią vasarą vėl susitikti SLA seime Miami Beach, Floridoje. Deja, likimas kitaip lėmė. Liūdna ir skaudu netekti artimo bičiulio, garbingo žmogaus. Susivienijimas nustojo sumanus veterano, kuris visuomet remdavo prasmingas reformas. Ilgą laiką ramybėje amžinos atminties prieteliai, nes Tavęs niekad, o niekad nepamiršime.

CAPE COD IDEALI VIETA PENSININKAMS

Daugelis lietuvių, prisigyvenę pensininkų amžiaus, apleidžia gyventas vietas didmiesčiuose, kur turėjo darbus ir pragyvenimo šaltinius. Išsikelia gyventi į ramesnes vietas, kur mažiau triukšmo, ne taip užterštas oras, nėra baimės vakarais iš-eiti iš namų.

Laikraščiuose daug buvo rašyta kurtis Floridoje, Arizonoje, Kalifornijoje. Bet ne karto neteko skaityti apie Cape Cod, Mass. Todėl noriu trumpai apie tai parašyti. Tiesa, Cape Cod daugeliui lietuvių žinomas, nes daug kas iš Chicago, Clevelando, Kanados ir Atlanto pakraščio miestų čia yra vasaroje. Cape Cod yra žinoma Amerikos vasarvietė.

Cape Cod reikia skaityti salą, nes nuo žemyno atskirta kanalu. Žemyną su sala jungia du automobiliams ir vienas geležinkelio tiltas. Cape Cod dydis — maždaug 60 mylių ilgumo ir nuo 15 iki 1 mylių platumo. Perdam apaugęs pušynais su mažom priemaišom ažuolų. Dirvožemis — smėlis. Yra daug smėlio kopų. Daug ežerų (apie 400), didesnių ir visai mažų (nuo 700 iki kelių akrų). Cape Cod labai primena Lietuvos Kuršių Neringą. Iš pietų pusės skalauja Šiltoji Golfo srovė, todėl pietų pusės paplūdimių vanduo šiltas, kaip Floridoje, o šiaurinėje salos pusėje vanduo šaltas. Klimatas švelnus. Žiemą sniego būna mažai. Ypač ilgai gražūs ir ilgi rudens. Vasaros šiltesnės kaip Lietuvoje, bet ne tvankios. Kambarių vėsinatuvų nereikia. Vasaros metu ir vasarotojų ir turistų labai daug (keletas milijonų). Daug motelių ir vasarnamių. Daug motelių veikia apskirtus metus, nes Cape Cod turistų lankomas ir žiemos metu.

Cape Cod labai augantis kūrortas. Namų statoma labai daug. Kainos kasmet kyla. Plotas yra ribotas, o susikimšimo neleidžia, tai vietos naujiems gyventojams greit pritrūk. Namų kainos įvairios. Žiūrint kokioje vietoje namas stovi. Dviejų - trijų miegamųjų namas pa-kenčiamoje vietoje galima nupirkti už 20-30 tūkstančių Yra namų kurie kainuoja šimtus tūkstančių.

Kelios dešimtys lietuvių turi nusipirkę namus. Vieni jų gyvena apvalius metus, kiti laukia pensijų ir paskui persikels

nuolatiniam apsigyvenimui. Daugelis perka sklypus ir ruošiasi statyti namus. Yra keletas lietuvių, kurie savose vilose priima vasarotojus su visomis išlaidomis. Daug ne lietuvių pensininkų gyvena Cape Cod. Ir vis atsikelia naujų.

Kas mėgsta daug švelnesnės žiemos, truputį šiltesnės vasaros negu Lietuvoje, pušynus smėlio kopas, meškeriojimą, grybavimą, gryną orą (pramonės nėra), tegu apsigyvena Cape Cod. Daugiausia lietuvių yra apie Centerville ir Osterville. Cape Cod 250 mylių nuo New Yorko, 70 mylių nuo Bostono ir Providence, 50 mylių nuo Brocktono, kur yra didelės lietuvių kolonijos.

Jeigu kas rimtai norėtų Cape Cod apsigyventi, aš mielai tam padėčiau informaciją ir patarimus. Mano adresas: Mykolas Biliūnas, 42 Fuller Rd., Centerville, Mass. 02632 telef. (617) 775-8073. (mb)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 18-19 D. Lietuvių tautos genocido paroda Nauj. parapijos saėje. Rengia ALT Clevelando skyrius

BALANDŽIO 8 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tradicinis pavasario balus.

BALANDŽIO 15 D. Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę rengimas.

BALANDŽIO 16 D. Pietūs šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos.

BALANDŽIO 22 - 23 D. Š. Amerikos lietuvių metinės krepšinio, tinklinio ir stalo teniso žaidynės.

BALANDŽIO 29 ir 30 D. Ateitininkų metinė šventė.

GEGUŽES 7 D. Motinos dienos minėjimas. Rengia Clevelando šaulių kuopos moterų sekcija.

GEGUŽES 13 D. Lietuvių Namų pamatų prakasimo banketas.

GEGUŽES 20 D. Antras Pensininkų Vakarų ruošiamas Ateitininkų jaunimo.

GEGUŽES 21 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos koncertas.

GEGUŽES 27 ir 28 D. Ateitininkų sendraugių suvažiavimas.

Clevelando Lietuvių Naujųjų Namų statybos Finansų komisija ir Lithuanian Village b-vės vadovybė supažindindama su namų planais. Iš kairės sėdi: inž. R. Bublys, dr. D. Degesys, LB apyl. pirm. J. Malskis, Superior Savings & Loan b-vės prezidentas J.T. De Righter ir su planais supažindinęs Planavimo komisijos pirm. inž. V. Vinclovas (stovi). Antroje eilėje stovi iš kairės: Lithuanian Village b-vės pirm. J. Stempužis ir vicepirmininkai -- S. Mačys ir Z. Dučmanas. Fone matosi naujojo namo architektūrinis vaizdas. Planai buvo priimti ir atiduoti statybos kontraktorių varžytinėms. J. Carlos nuotrauka

Clevelando Lietuvių Namų statybos rėmėjai

Clevelando lietuviai, suprasdami naujųjų namų statybos reikalingumą, perka statybos akcijas, investuodami savo kapitalą lietuvių ekonominiam gerbūviui. Nauji namai bus visų lietuvių ir visų lietuviškų organizacijų namai. Lithuanian Village Inc. direkcija, skelbdama naujųjų namų statybos akcininkų sąrašą, kviečia visus lietuvius įsigyti akcijų ir paremti namų statybą. Pasiteiravimai ir ūkiai turi būti siunčiami šiuo adresu: LITHUANIAN VILLAGE INC., 877 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. Telef. 531-2131.

Nuųjų akcininkų sąrašas:

V.A. Čeišys 2700
J.T. DeRighter 1350
P.P. Chalco 1107
Kun. B. Ivanauskas 1080
Deila & Wm. Jakubs 1080
Z. Dučmanas 1080
J. Švarcas 1080
Br. A. Gražuliai 1080
V. Vinclovas 1080
Dr. A. Butkus 1080

K. S. Karpus 1080
Dr. A.K. Martai 1080
J.E. Malskis 1080
L. Staškūnas 1080
Br. Snarskis 1080
Dr. D.R. Degesiai 1080
Dr. J.B. Skrinkai 1080
R.A. Babickai 1080
J. Mikonis 1080
Alg. J. Valaitis 1080
A. Andrijauskas 1080
V. Galinis 1080
R. ir Dr. G. Pauliukonai 1080
Dr. H. Brazaitis 1080
Dr. J. Mačiulis 1080
Dr. J.D. Maurukai 1080
Alf. Steponavičius 1080
Ger. Juškėnas 1080
LB Clevelando Apylinkė 1080
S. Astrauskas 1080
R. Kudukis 810
Edv. J. Stepai 540
M. Vinclovas 540
Alg. Pautienis 540
J.M. Lipniai 540
G. Žebertavičius 540
St. Mačys 540
St. Lukas 540
J. Ald. Stempužiai 540
T. Duleba 540
Vl. J. Dautai 540
Vyt. Biliūnas 540
Alb. Meilus 540
J. A. Kazėnai 540
J. Kijauskas 540
J. Apanavičius 540
D. Vismantas 540
F. N. Kaminskai 540
J. Valaitis 540
V. Apanius 540

A. Janušauskas 270
J. Citulis 270
Ig. Verbyla 270
St. A. Halaburdos 270
St. Pabrinks 270
C. Palubinskas 270
R. Valodka 270
Vyt. Neimanas 270
M. Aukštulis 270
Fr. Končintė 270
Vl. Blinstrubas 270
Alg. Matulionis 270
Dr. A. Aželis 270
Pr. E. Stempužiai 270
J. Liutima 270
P. Jocius 270
Vyt. Miškinis 270
Al. Spirikaitis 270
Vl. Plečkaitis 270
V. Steponavičius 270
P. Bielinis 270
Alg. N. Maineliai 270
J. Pažemis 270
H. Bankaitis 270
St. Lazdinis 270
J. Mockus 270
Vyt. Staškus 270
L.A. Sagiai 270
J.B. Vedegiai 270
B.S. Urbonavičiai 270
B.A. Karkliai 270
A. Beržinskas 270
S. Jurgutavičienė 270
Arv. Kižys 270
Kun. A. Goldikovskis 270
A.O. Čiuprinskai 270
A. J. Šalkauskai 270
J. Kaklauskas 270
Ant. A.R. Jonačiai 270
Edv. J. Ilendos 270
Z. Tarutis 270
Vl. Bacevičius 270
J. Sadauskas 270
P. Milašius 270
K. Tijaunelis 270
O. Williamsbrecht 270
Ant. Buknis 270
R. Melsbakas 270
B. Navikas 270
Pr. Karalius 270
John Milas 270
Ben. Paulionis 270
P. Kudukis 270
J.S. Mockai 270

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
OR
1ST CLASS SKILLED
LEADER
For
AUTOMATIC SCREW MACHINE

Setup operator on B & S.
Nights 10 hours shift.
Fringes and profit sharing.
ZENITH AUTOMATIC SCREW
PRODUCTS
313-775-6260

(15-21)

WEYERHAEUSER CO.
MIDDLEBURY, IND.
POSITIONS OPEN
OFFSET PRESSMEN
5 and 6 color. 76" Harris and
Miehle presses.
Experienced Glue
Machine Operator
Applicants must have
CARD BOARD EXPERIENCE.
A steady work & fringe benefits.
Apply call or write to Personnel Dept.
WEYERHAEUSER CO.
MIDDLEBURY, INDIANA
219-825-2111
An Equal Opportunity Employer
(17-21)

Praeitą savaitę Kalvarijos kapinėse Clevelande buvo palaidota a.a. Antanina Švarcienė. Prie karsto stūnus Jonas ir duktė Antanina su šeimomis ir artimaisiais atsiveikina su velione. J. Carlos nuotrauka

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

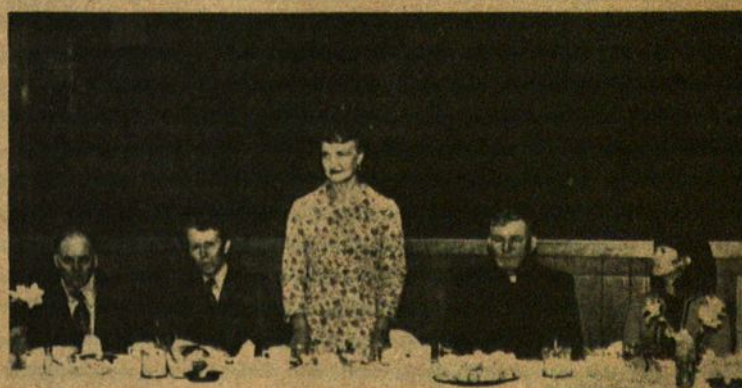
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Clevelande vasario 27 d. buvo pagerbtas salezietis kun. Urbaitis 60 metų amžiaus sukakties proga. Apie sukaktuvinį kalbą Aladona Augustinavičienė. Prie stalo sėdi iš kairės: P. Zigmantas, K. Žiedonis, kun. P. Urbaitis ir Gr. Kudukienė. V. Bacevičiaus nuotrauka

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

GENOCIDO PARODA CLEVELANDE

Lietuvių tautos genocido parodos atidarymas įvyksta šį šeštadienį, kovo 18 d., 4 val. p. p. Naujos lietuvių parapijos salėje. Į atidarymą yra pakviesta daug amerikiečių pareigūnų bei tautybių atstovų. Trumpą atidarymo žodį tars Cuyahoga Apskrities kontrolierius George Voinovich.

Paroda vyks šeštadienį iki 10 val. vak. ir sekmadienį, kovo 19 d. nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.

Visa Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė yra kviečiama aplankyti parodą. Tie kurie gali, yra prašomi dalyvauti atidaryme.

ALT Clevelando
Skyriaus Valdyba

• LVS Ramovė Clevelando skyriaus narių susirinkime kovo 12 d. buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė: pirmininkas Vl. Knistautas, vicepir. St. Astrauskas, sekr. Z. Tarutis, išd. Pr. Mainelis ir kult. reikalams Ed. Blumentalis.

Clevelando skautijos surengta Kaziuko mugė sutraukė daug publikos ir beveik visi dirbiniai greit buvo išparduoti. Nuotraukoje publika stebi mugės meninę programą.

J. Garlos nuotrauka

DIDI DIENA CLEVELANDO SKAUTIJOS ŠEIMOJE

Š.m. kovo 11 d. Nauj. Parapijos salėje įvyko tradicinė Clevelando Neringos, Pilėnų tuntų ir Klaipėdos vietininkijos jūrų skautų suruoštoji Kaziuko Mugė. Atidarymo ceremonijos pradėtos lygiai skelbtą valandą (retas ir labai sekti-

nas įvykis mūsų parengimų praktikoje). Žiūrovai buvo tiesiog nustebinti dideliu skaičium žvaliai ir drąsiai išgytavo mūsų skautiškojo jaunimo. Po to sekė vadų narių iššaukimas ir ant galo pasirodė Sėsėrijos ir Brolijos vyriausieji vadovai s. L. Milukienė ir vs. P. Molis.

Po neilgų pasveikinimo kalbų pravesta oficialioji pakėlimų ir apdovanojimų ceremonija. Pilėnų tuntas tapo nuodžiugintas du jo vienetų vadovus pakėlus į skautininko laipsnį: skautą vyti vyr. skiltininką Kastytį Giedraitį ir vilkiukų draugovės globėją s. Alfr. Simontį. Visai eilė Neringos tunto vadovų ir skaučių buvo atžymėtos medaliais už drausmingą ir gražų darbą vienetuose. Neringos tėvų komiteto pirmininkas p. Ignatavičius buvo apdovanotas ordinu už nuopelnus. Neringos tunto tuntininkė s. Nijolė Kersnauskaitė apdovanojta Lelijos ordinu. Sėsėrija ir Skautų Sąjunga įvertina tuntininkės nepailstamą ir sėkmingą veiklą su mūsų jaunimu.

Prieš įžengdami į mugės teritoriją gėrėjomės nepaprastai kruopščiai ir su dideliu meniniu įsijautimu paruoštas mugės paviljonų ir visos salės dekoracijas (arch. Edv. Kersnausko nuopelnas). Vienetų stalai buvo pilni gražiai pagamintų skautų ir skaučių dirbinių. Tenka pastebėti, kad jų meninis skonis ir kokybė kas met tobulėja. Nenuostabu tat, kad jau per pirmą valandą daugybė išstatytų dirbinių buvo išparduota. Mugės lankytojai buvo dosnūs, nes žinojo, kad pirkdami skautų rankdarbius, remia jų pastangas ir jų veiklą. Galėjome matyti paraudusius ir džiaugsmu spindinčius skautukų ir skaučių veidus, kada jų dirbiniais žmonės gėrėjosi ir už juos pinigų mokėjo.

Valgykoje vyko kitos rūšies sąjūdis. Čia visi trys tėvų komitetai vaišino didelius būrius mugės svečių paruoštais lietuviškais valgiais. Jauni skautukai ir skautukės stropiai tvarkė stalus, o virtuvėje net sukaičiusios nuo nelengvo darbo triūsė mamytės. Gre-

timame bare buvo galima troškuli nuraminti šalto alučio bonka ar kitokiais "minkštais" gėrimais. Pažymėtina ir pagirtina mugės rengėjų politika atsisakyti stipriųjų svaigųjų gėrų (duodančių žymų pelną!) pardavinėjimo.

Valgyklos viename kampe "burtininkė - čigonėlė" buvo įsitaisiusi savo "ofisą", kurs buvo nuolatos apgultas jaunų ir senų klientų, norinčių sužinoti, ką jiems ateitis neša...

Mugės pabaigoje buvo scenos programa. Matėme nuotaikingai suvaizdintą vaizdelį (D. Kavaliūnaitės ir R. Švarco kūryba) ir gėrėjomės masinio visų skaučių, skautų ir jūrų skautų kartu su jų vadovais choro labai skambiai ir harmoningai padainuotomis dainomis, pritariant būriui gitaristų.

Visa mugė, rezultatas gerai suorganizuotos visų veiklos, paliko labai gražų įspūdį nematyti dideliu skaičium lankytojų. Prie to prisidėjo ir malonus, šiltas ir sausas šeštadienio popietės ir vakaro oras. Skt. B. Rekaus įrengta garsiakalbių sistema, lietuviškų dainų ir maršų muzika pakėlė visų nuotaiką.

Po mugės visi jaunieji skautų ir skaučių vadovai sk. - vyčiai ir vyr. skautės su aukštaisiais svečiais ir tuntininkais praleido pora mielų valandų vaišinguose p.p. Kersnauskų namuose. Ta proga buvo pasidalinta mintimis apie vadovų ir vadovų darbą, apie sk. vyčių ir vyr. skaučių bendradarbiavimą ir kitas organizacijos problemas.

Sekmadienį buvo iškilmingi pietūs pagerbti svečiams vyr. skautininkams, kuriuose dalyvavo arti 50 vidurinės ir senesnės kartos skautų vadovų ir bičiulių.

Po pietų L.S. Brolijos Vyr. Skautininkas P. Molis susitiko V. ir O. Jokūbaičių namuose su Pilėnų tunto ir Klaipėdos vietininkijos vadovais aptarti einamųjų reikalų. (pk)

• Z. Jakulis persikėlė gyventi į 19796 Hilliard Blvd., Rocky River, Ohio 44116. Tel. 333-6876.

VERBŲ ŽYGIS

KREIPIMASIS Į CLEVELANDO IR OHIO LIETUVIUS

Veiklios, gražios kultūriniais įvykiais pasižyminti, iškilių menininkų, veikėjų ir meno grupių turinčios Clevelando lietuvių kolonijos ateities veikla bus sunki, kadangi neturime savų namų, savojo susitelkimo centro. Todėl ir ryštamės statyti naujus namus -- visų lietuvių ir visų lietuviškų organizacijų namus, kuriuose reikšis mūsų veikla, kuriuose telksis mūsų jaunimas ir stiprės lietuviškoji jungtis.

Didelės sumos, kurios išleidžiamos nuomai ir pramogoms kitur, bus investuotos savosios kolonijos ekonominiame gerbūviui stiprinti. Kad šį užsimojimą būtų galima pradėti vykdyti, mums dar reikia sutelkti \$ 35,000. Todėl skelbiame VERBŲ SEKMADIENIO ŽYGI.

Šimtas talkininkų VERBŲ SEKMADIENI lankys lietuvių namus, prašydami išigyti akcijų naujų namų statybai. Priimkite juos ir būkite duosnis bendram lietuviškam reikalui.

MES PRAŠOME:

1. VERBŲ SEKMADIENI PRIIMKITE TALKININKUS
2. KIEKVIENA ŠEIMA IŠGYKITE BENT PO 10 AKCIJŲ
3. BŪKITE PASIRUOŠĘ PADARYTI ĮMOKĖJIMĄ

Jeigu Verbų sekmadienį nebusite namuose, paskambinkite telefonu 531-2131 ir iš anksto praneškite, kada talkininkai galėtų jus aplankyti.

Kai du stos, visados daugiau padarysi! O kai visa Clevelando lietuvių kolonija prisidės, galėsime tuojau pradėti statyti naujus namus. VISI Į TALKĄ NAUJŲ LIETUVIŲ NAMŲ STATYBAI!

J.T. DeRighter
STATYBOS FINANSŲ K-JOS
PIRMINKAS

J. Stempužis
LITHUANIAN VILLAGE INC.
PIRMINKAS

VYKD. VICEPIRMINKAI - Edv. Stepsas ir Z. Dučmanas, NARIAI IR DIREKTORIAI - Alg. Pautienis, St. Astrauskas, Dr. V. Stankevičius, J. Petraitytė, Dr. D. Degesys, K. Gaizutis, Wm. Jakubs, O. Jokubaitienė, St. Mačys, J. Malskis, adv. F. O'Bell, adv. P. P. Chalko, Dr. J. Skrinška, J. Sadauskas, Pr. Stempužis, J. Apanovič, V. Vinclovas, J. Švarcas, L. Staškūnas, R. Kudukis, St. Lukas, E. Samas

Kamerinės muzikos koncerto programą išpildė muzikai: smuikinininkė Elena Kuprevičienė-Bergen, pianistas Andrius Kuprevičius ir violončelistas Algimantas Motiekaitis.

IDOMUS KONCERTAS

Praeitą sekmadienį, kovo 12 dieną Clevelando Music School Settlement salėje įvyko puikus kamerinės muzikos koncertas. Šio neeilinio koncerto programą išpildė trys iškili lietuvių muzikai, būtent, smuikinininkė Elena Kuprevičienė-Bergen, pianistas Andrius Kuprevičius ir violončelistas Algimantas Motiekaitis. E. Kuprevičienė-Bergen gyveno Columbus, Ohio, A. Kuprevičius -- Clevelande, o A. Motiekaitis -- Pittsburgh, Pa. A. Motiekaitis ateinančią vasarą išvažiuoja į Australiją, kur Sydneyjaus Simfoniniame orkestre užims pirmo violončelisto vietą.

Koncertui menininkai pasirinko įvairią programą. Tryse grojo J.B. Loeillet "Sonata in d minor" ir J. Turina "First Trio". Pianinu ir smuiku (A. Kuprevičius ir E. Kuprevičienė - Bergen) atliko J. Gruodžio ir C. Saint-Saens veikalus, o

violončele ir pianinu (A. Motiekaitis ir A. Kuprevičius) -- L. V. Banaičio, Claude Debussy ir Maurice Ravel kūrinys.

Visi trys menininkai grojo puikiai, klausytojai juos sutiko šiltais nesigailėdami katučių.

Pasibaigus muzikinei programai Ohio Lietuvių Bendruomenės Apygardos pirmininkas K. Ziedonis padėkojo menininkams už tokį aukšto lygio koncertą ir pakvietė visus klausytojus vaisėms, kurių metu atsilankiusieji turėjo progos pasidalinti išpildžiais ir pabendrauti su menininkais.

Šį koncertą suruošė Ohio Lietuvių Bendruomenės Apygardos jaunimo sekcija, padedant Lietuvių Studentų Sąjungos Clevelando skyriui ir Jaunimo Metų komitetui. Organizaciniam darbu vadovavo dr. A. Butkus.

Koncerto pelnas skiriamas Jaunimo Metų Kongresui ruošti. (rd)

Vladė Butkienė, Irena Kuprevičienė ir Roma Degesienė patarnauja svečiams po kamerinės muzikos koncerto suruoštame pobūvyje.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkit mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE CLEVELAND, OHIO 44114 TELEF. 621-6036

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamąs oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dail. Antano Petrikonio 25 metų meninio darbo su-kaktuvinė paroda atidaro-ma š. m. kovo 18 d. (šešta-dienį), 6 val. vakaro, jo pa-ties galerijoje Marquette Art Gallery, 3215 West 63 St., Chicago, Ill.

Paroda tęsis iki balandžio 16 d. Lankoma kasdien 9 val. ryto iki 9 val. v., šeš-tadieniais 9-6 ir sekmadie-niais 12-55.
Chicago visuomenė ma-loniai kviečiama parodoje dalyvauti.

Leonard Melne (kairėje) pokalbyje su Laisvės Žiburio radijo New-Yorke vedėju Romu Keziu. L. Melne buvo sukėlęs sensaciją visame pasaulyje, kai 1971 gruodžio mėn. bandė pagrobti Pan Am lėktuvą Helsinkyje ir naudoti jį kaip įkaitą tikslu išlaisvinti Simą Kudirką. L. Melne yra škotas, šiuo metu gyvenęs Toronte.

Lietuvių Veteranų Sąjungos Ra-movė Clevelando skyriaus Garbės Na-riui

Pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, duk-roms REGINAI NASVYTIENEI, LAI-MAI JARAŠŪNIENEI ir ELENAI STEPAITIENEI su šeimomis, reiškia nuoširdžią užuojautą

LVS Ramovė
Clevelando Skyrius

Mielam klasės draugui

A. A.

PRANUI MUČINSKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai ONAI, sūnui ir dukrai ir liū-dime kartu jo netekę

Jurgis Šablauskas
Jonas Jurekūnas
su šeimomis

Skyriaus nariui

PRANUI MUČINSKUI

mirus, žmonai ONAI, sūnui ir dukrai su šeimomis
reiškia gilią užuojautą

A.L.T. S-gos Bostono Skyrius

A. A.

pulkininkui VLADUI BRAZILIUI

mirus, jo dukrai ELIUTEI STEPAITIENEI ir
kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Eugenija ir Vytautas Norkai

DETROIT

RYTŲ EUROPOS TAUTYBIŲ AKADEMINĖ ORGANIZACIJA

Detroit, gal daugiau ne-gu kitame Amerikos did-miestyje, Rytų Europos kil-mės gyventojai sudaro di-delį skaičių. Pagal gyvento-jų surašymą 1960 m. vien lenkų Detroito ir jo prie-miesčiuose yra 190,997, o lietuvių 13,581. Čia gimu-sios kartos padvigubino šiuos skaičius. Tokiu būdu apie 20-25% Detroito gy-ventojų yra rytų europie-čiai. Wayne valstybinis uni-versitetas turi gan platų slavistikos skyrių. Yra de-damos pastangos įvesti ir lituanistinį skyrių. Taipogi Wayne valstybinis univer-sitetas jau trečias metas, kai rengia tautinių bend-ruomenių konferencijas, ku-riose aptariami tautinės grupės liečių reikalai. Šiais metais konferencija įvyks gegužės 18-20 d.d.

Rytų Europos tautinių grupių kultūriniais ir poli-tiniais interesams puoselė-ti ir juos atstovauti minė-toje konferencijoje ir kitur įsteigtas Rytų Europos tau-tybių akademinis vienetas Wayne valstybiniame uni-versitete daugumoje lenkų ir ukrainiečių akademinų organizacijų pastangomis. Steigiamajame susirinkime iš lietuvių jaunų akademikų dalyvavo Tomas Markavi-čius, kurio tėvai kaip ir jis pats gimę Amerikoje.

Kovo mėn. 8 d. buvo iš-rinkta Rytų Europos tautų organizacijos valdyba, rū-pintis tų tautų politiniais, kultūriniais ir akademiniais reikalais. Atsižvelgiant į ukrainiečių gausų skaičių Detroito, organizacijos var-das yra ukrainietiškas žo-dis UPRAVA, lietuviškai taryba. Ateityje įvairiems o r g a n i z a c i j o s p a d a l i n i a m s bus naudojami pavadinimai kitomis kalbomis, tuomi iš-reiškiant Rytų Europos poli-tinę vienybę atgauti savo prarastą nepriklausomybę Rusijai.

Valdyba sudaro pirm. Lawrence Chominski (slo-

vakas), vicepirmininkai Myroslaw Chrin (ukrainie-tis) ir Stanislaw Lisiecki (lenkas), sekretorius Ri-chard Filipowski (lenkas) ir išdinininkas Tomas Marka-vičius (lietuvis). Nutarta leisti leidinį anglų ir Rytų Europos kalbomis, kurį fi-nansuos Wayne valstybinis universitetas. Nutarta gy-vai reikštis šiais metais po-litiniuose rinkimuose.

Organizacija aktyviai da-lyvaus Wayne trečiojo etni-nėje konferencijoje gegu-žės 18-20 d.d. Yra numaty-tas lietuvis kalbėtojas Pa-saulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pirmininkas Ro-mas Sakadolskis. Tos kon-ferencijos programos reika-lais UPRAVA šaukia susi-rinkimą šį ketvirtadienį, kovo mėn. 16 d., 6 val. p. p. WSU Student Activities Building antrame aukšte. Kviečiami dalyvauti WSU lietuviai studentai, alumnai, profesoriai ir kitų universi-tetų studentai svečiai.

Saulius Šimoliūnas

• Detroito Lietuvių Orga-nizacijų centro valdyba tu-rėjo kovo 4 d. Lietuvių Na-muose posėdį, kuriame pa-daryta Vasario 16 minėjimo apyskaita.

Lietuvos laisvinimo rei-ka-lams 382 asmenys suau-kavo \$3,783.00 ir ši suma jau yra galutina.

DLOC atstovų metinis su-sirinkimas šaukiamas ba-landžio 16 d., 12 val. Lietu-vių Namuose. Visoms orga-nizacijoms yra išsiuntinėti mandatų blankai.

DLOC organizuoja rašyti protesto laiškus ir prašyti, kad Amerikos valdžia ir to-liau remtų radiją "Free Eu-rope".

DLOC įsiregistravo ir da-lyvaus šiais metais rengia-mame Tautybių Festivaly liepos mėn. už Cabo Hall prie Detroito upės kranto.

DLOC savo posėdy nuta-rė paremti šias organizaci-jas ir joms paskyrė aukas: Detroito tautinių šokių gru-pė "šilainė" \$100.00, jau-nimo chorui \$50.00, Ameri-kos Lietuvių Balso Radijo klubui \$15.00, Lietuvių Me-lodijų radijo valandėlei

Vytauto D. Šaulių kuopa Chicagoje iškilmingai atšventė L. t u v o s nepriklausomybės atstatymo šventę kovo 13 d. Vyčių salėje. A. Bud-reckas skaitė paskaitą apie Nepriklausomybės kovas. Meninėje pro-gamoje buvo išpildytas patriotinis montažas, kurį režisavo A. Brinka ir suvaidintas P. Beinoro vaizdelis "Savanoriai". Nuotrauko-je minėjimo prezidiumas, Prieky skaito paskaitą Algirdas Budreckas.

A. A.

Pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, p. VERONIKĄ BRAZIULEVIČIENĘ ir dukras REGINĄ NASVYTIENĘ, LAIMĄ JARA-ŠŪNIENĘ ir ELENĄ STEPAITIENĘ giliai už-jaučia ir kartu liūdi

Veronika Andrašūnienė
Genė ir Eugenijus Favetti
Dangė ir Jonas Sheehan

Pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, dukroms REGI-NAI ir LAIMAI ir jų šeimoms liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia

Salomėja Jurgutavičienė
Danutė ir Arvydas Kižiai

Balso Chicago apskrities valdyba, išreikšdama padėką v. a u s g l o b ė j a i Chicago Savings and Loan Assn. prezidentei Filomenai D. Pakel, įteikė atžymėjimo diplomą. Nuotraukoje iš kairės: K. Čepaitis, Filomena D. Pakel, V. Šimkus ir J. Mackevičius, V. Noreikos nuotrauka

\$15.00, "Draugui" \$25.00, "Naujienoms" \$25.00 ir "Dirvai" \$10.00.

• St. Butkaus šaulių kuopos valdyba kovo 5 d. posė-dyje pasiskirstė pareigo-mis: Vincas Tamošiūnas — pirmininkas (išrinktas susi-rinkime), Antanas Šiurkus — I vicepirm., Petras Januška — II vicepirm., Al-binas Grigaitis — III vice-pirm., Petras Želvys — I sekretorius, Genovaitė Vi-skantienė — II sekretorius ir Petras Bludžius — išdi-ninkas.

A. Grinius

VENEZUELA

VASARIO 16 MINĖJIMAS VENEZUELOJE

Lietuvos nepriklausomy-bės paskelbimo 54 metų su-kakties minėjimas įvyko š. m. vasario 20, Maracay mieste p. Gavorskių Edif. didžiojoje salėje.

Visai programai vadova-vo Centro Valdybos išdinin-kas ir Maracay apyl. val-dybos pirm. Henrikas Ga-vorskis, o atvykstančius iš kitų vietovių, visu nuošir-dumu, pasitiko Eduardas Gavorskis junr. Minėjiman atsilankė rekordinis skai-čius virš 250 asmenų (iš apie 700 visą Venezuelos LB sudarančiųjų).

Minėjimą pradėjo H. Ga-vorskis pakviesdamas kun. A. Perkumą tarti maldos žodžius, kurie buvo iškla-usyti giliu susikaupimu visų atsilankiusiųjų. Toliau stu-dentas Rūtenis Kukanauza perskaitė Lietuvos nepri-klausomybės paskelbimo aktą pasirašytą 1918 m. va-sario 16 d. Vilniuje. Stud. Aras Mažeika pasakė, kad Venezuelos lietuvių jauni-mas yra pasiryžęs kartu su viso pasaulio lietuviškuoju jaunimu dirbti ir kovoti, kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma. Lietuvių Bendruomenės Centro Val-dybos pirm. inž. Vladas Venckus, padėkojo visiems atvykusiesiems ir trumpais bruožais priminęs šios die-nos reikšmę lietuviams gy-venantiems emigracijoje, priminė ir apie Centro Val-dybos tolimesnius užsi-mojimus Lietuvos atstova-vimui Venezueloje. Baigda-mas savo žodį, C. Valdybos pirm., meninės dalies pro-

gramos vykdymą perdavė p.p. Gavorskiui, Kukanau-zai ir Guigai.

Meninę dalį pasikeisdami atliko: Simo Kudirkos var-do, Maracay lituanistinės mokyklos mokiniai, vado-vaujant mokytoju Juozui Kuka-nauzai ir Caracas lietuvių jaunimo tautinių šokių an-samblis inž. Juliaus Guigos vadovybėje, akordeonu pa-lydint p. Henriku Babians-kiui.

Lituanistinės mokyklos pirmųjų metinių sukakties proga, jos vedėjui ir moky-tojui, Maracay apyl. valdy-ba įteikė PLB švietimo Ta-rybos padėkos raštą-diplo-mą, o šios mokyklos pima-jam mecenatui prisiminti, Centro Valdybos iniciatyva, mokyklai padovanotas, puik-iai įrėmintas a. a. Jurgio Bieliūno portretas.

Pirmoji dalis baigta visų dalyvių susikaupimu Lietu-vos Himno žodžiuose ir prasmėje.

Programą mažieji ir di-dieji atliko puikiai. Kai kam patį įdomiausioji dalis bu-vo po programos sekusios vaišės su pasilinksminimu, grojant švelniai plokštelių muzikai.

Štai mūsų Maracay mo-teriškoji pažiba, kurios rū-pinosi išalkusiuosius pavai-gdyti ir ištroškusiuosius pagirdyti gaivinančiais gė-rimais, be jokių "stipriųjų" skysčių.

Visus produktus ir savo darbą aukavo nemokamai: ponios — V. Bieliūnienė, L. Gavorskienė, O. Kukanau-zienė, A. Gineikienė, P. Vagnerienė, Valužienė, M. Folkmanienė, E. Folkmanie-nė, Žilinskienė, O. Bieliaus-kienė, Ignatavičienė, Rinke-vičienė, Angelina Pataleo ir p. Zenonas Garšva.

Visų rengėjų ir dalyvių vardu dėkoju.

V. Venckus

PRANESIMAS

Lietuvių Tautinių Namų (6422 So. Kedzie Ave., Chi-cagoje, tel. 778-9878) pa-stogės patalpos atdaros vā-karais: darbo dienomis nuo 5:30 val. p. p. šeštadieniais nuo 2 val. p. p. Sekmadie-niais nuo 12 val. dienos.

Norintieji dėl patalpų tartis kitu laiku, prašomi kreiptis į Bronių Kasakai-tį, tel. 778-7707.

Kento valstybinio universiteto prof. J. Cadzow skaitė paskaitą Clevelando skautams akademikams ir studentams apie žymiuosius lietuvius praeityje ir dabar. Prie prezidiumo stalo sėdi dr. G. Ma-tienė ir G. Lazdinis, V. Bacevičiaus nuotrauka